

e-novičke

julij–avgust 2010

Spoštovana bralka, cenjeni bralec, v poletni številki glasila pišemo o paleti dogodkov, ki so se zvrstili v zadnjih dveh mesecih, bogata pa je bila tudi založniška dejavnost, zato je največ člankov prav v rubriki *Nove publikacije*.

Želim, da boste v pestri vsebini našli kaj zase, Nevenka Kocijančič, urednica e-Novičk

VSEBINA

Domače novičke	2-3
Dr. Vida A. Mohorčič Špolar – dobitnica nagrade Republike Slovenije na področju šolstva za leto 2010	2
Zeleni znak POKI, uveljavljen in prepoznaven znak kakovosti	2
Teden vseživljenjskega učenja (TVU) 2010	3-5
Dogodki Informacijskega servisa Borza znanja v TVU 2010	3
Sejem znanja slovenskih Borz na Ptuj	3
Podelitev Oskarjev za učenje 2010 v savinjski regiji	4
Pestra ponudba učenja za seniorje, predstavljena v TVU	5
Projekti ESS	5-8
Letno srečanje delujočih skupin za kakovost iz omrežja POKI	5
Nadaljnje usposabljanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO	6
Zaključili smo z drugim temeljnim usposabljanjem osebja v središčih za samostojno učenje	6
Zaključili smo z e-usposabljanjem Vodenje in usmerjanje odraslih k učenju	7
Vabimo vas na delavnico Kako pripraviti učno gradivo za samostojno učenje	8
Mednarodno sodelovanje	8-10
Vzhodna obzorja	8
Prispevek Slovenije k neformalnemu učenju v Mednarodni izobraževalni enciklopediji	9
Udeležba na mednarodnem Forumu o prihodnosti izobraževanja odraslih 2010	9
Novice od tu in tam	10-13
Sklepi Sveta EU o kompetencah za vseživljenjsko učenje	10
Deklaracija o pomenu učenja jezikov	11
Nadaljnje izobraževanje, Slovenije 2008/2009 – končni podatki	12
Potrjen je projekt Nacionalna koordinacijska točka za vseživljenjsko karierno orientacijo.....	12
Evropa 2010 – Mladi in mobilnost	13
in še mnogo drugih novic	13-28

Dr. Vida A. Mohorčič Špolar – dobitnica nagrade Republike Slovenije na področju šolstva za leto 2010

Odbor za podeljevanje nagrad Republike Slovenije na področju šolstva je 16. junija 2010 na svoji seji sklenil, da med drugim podeli nagrado tudi *dr. Vida A. Mohorčič Špolar*, dolgoletni direktorici Andragoškega centra Slovenije.

Nagrade Republike Slovenije na področju šolstva se podeljujejo za najvišje dosežke v vzgoji in izobraževanju: predvsem za pomembne prispevke h kakovosti vzgojno-izobraževalne prakse ter razvoju organizacije vzgojno-izobraževalnega procesa, za uveljavljanje človekovih pravic, temeljnih svoboščin in humanizacije odnosov v šoli, za uveljavljanje pozitivnih vzgojnih vplivov ter za utrjevanje ugleda šole v okolju.

Slavnostna podelitev nagrade Republike Slovenije na področju šolstva bo v torek, 5. oktobra 2010.

Nagrajenki iskreno čestitamo!

Zeleni znak POKI, uveljavljen in prepoznaven znak kakovosti

Zeleni znak POKI lahko pridobi izobraževalna organizacija, ki sodeluje pri projektu [Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje](http://poki.acs.si/) – POKI, dve leti po natančno določeni metodologiji presoja svojo kakovost v izobraževanju odraslih in na podlagi ugotovitev vpeljuje izboljšave. Znak kakovosti opredeljuje izobraževalno organizacijo v javnosti kot organizacijo, ki skrbi za kakovost v izobraževanju odraslih. Ko izobraževalna organizacija zaključi svoje dveletno sodelovanje v projektu, lahko zeleni znak POKI uporablja še eno koledarsko leto. Organizacija, ki ji je potekla pravica do uporabe znaka POKI, lahko Andragoški center Slovenije zaprosi za podaljšanje pravice do njegove uporabe. V tem primeru mora oddati pisno vlogo in v njej dokazati, da izpolnjuje merila (<http://poki.acs.si/znak/pravila/>) za podaljšanje te pravice.

Trenutno zeleni znak POKI uporablja trideset izobraževalnih organizacij (<http://poki.acs.si/znak/pregled/>), od tega osem srednjih šol oziroma šolskih centrov, pet zasebnih izobraževalnih organizacij in kar sedemnajst ljudskih univerz in drugih zavodov.

V prvi polovici leta 2010 je vlogo za podaljšanje pravice oddalo deset izobraževalnih organizacij. Ob pregledu vlog smo z veseljem ugotovili, da izobraževalne organizacije prihajajo iz različnih skupin, ki so bile vključene v projekt POKI. Veseli nas, da so med njimi tudi tiste, ki so bile v projekt vključene prve. Vsem izobraževalnim organizacijam, ki so vlogo oddale, smo pravico do uporabe podaljšali. Predložena dokumentacija je bila vsebinsko bogata in priča o tem, da si izobraževalne organizacije še vedno prizadevajo za razvoj in vpeljevanje kakovosti na različnih področjih, čeprav se je projekt za njih zaključil že pred leti.

V času, ki je bil letos predviden za oddajo vlog, smo dobili kar nekaj prošenj, da bi omogočili kasnejšo oddajo vloge za podaljšanje pravice do uporabe znaka. Zato smo se odločili, da bomo odslej vloge presojali

dvakrat letno – v prvi polovici leta in ob koncu tekočega koledarskega leta. Roki za oddajo vlog bodo od jeseni dalje objavljeni na spletni strani <http://poki.acs.si/poki/>.

Petra Šmalcelj (petra.smalcelj@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA (TVU) 2010

Dogodki Informacijskega servisa Borza dela v TVU 2010

Vsako leto Informacijski servis Borza dela sodeluje v TVU z organizacijo in izvedbo delavnic, ki so namenjene iskalcem zaposlitve. Delavnice so vedno dobro obiskane in odziv uporabnikov je pozitiven. To potrjujejo evalvacijski vprašalniki, ki jih udeleženci izpolnijo.

V letošnjem letu smo organizirali in izvedli dve delavnici:

- v Knjižnici Bežigrad smo 19. maja gostovali z delavnico: Kako do zaposlitve? (na fotografiji desno),
- v Knjižnici Otona Župančiča pa smo 20. maja pripravili delavnico: Razgovor pri delodajalcu.

Odločili smo se, da v TVU 2010 slavnostno odpremo novo **Info točko Borze dela v Knjižnici Bežigrad** (na fotografiji levo). Menili smo, da je festival učenja pravi trenutek za to, saj promovira in podpira različne oblike učenja na vseh področjih življenja. S tem smo dali uradnemu odprtju *Info točke Borze dela* poseben pomen, saj smo ga vključili v dogodke, ki so se odvijali po celi Sloveniji.

Na otvoritvi, ki je bila **19. maja**, sta govornici *Mojca Ulaga*, svetovalka direktorice Zavod RS za zaposlovanje, in *mag. Jelka Gazvoda*, direktorica Mestne knjižnice Ljubljana, poudarili pomen Info točk Borze dela v Sloveniji. Informacijski servis Borza dela v Mestni knjižnici Ljubljana je primer dobre prakse večletnega dela dveh ustanov, to je knjižnice in zavoda za zaposlovanje. Večletno uspešno sodelovanje je potrdilo, da je bila odločitev leta 1998, da Knjižnica Otona Župančiča in Zavod RS za zaposlovanje ustanovita Informacijski servis Borze dela kot eno od aktivnosti Aktivne politike zaposlovanja, dobra in uspešna. To uspešnost je na otvoritvi potrdila prisotnost številnih obiskovalcev Mestne knjižnice Ljubljana in uporabnikov Borze dela.

Ob kakovostnem obveščanju, pomoči in izobraževanju uporabnikov centralnega Informacijskega servisa [Borza dela v Mestni knjižnici Ljubljana](#) gre pohvala tudi odličnemu delu dveh Informacijskih servisov Borze dela, in sicer [v Mariborski knjižnici](#) in [v Knjižnici Velenje](#).

Lilijana Pahor (lili.pahor@mklj.si), Borza dela v Mestni knjižnici Ljubljana

Sejem znanja slovenskih Borz na Ptuj

Mreža slovenskih borz znanja je v času TVU organizirala *Sejem znanja*, ki je bil 20. maja 2010 pred Ljudsko univerzo Ptuj. Praznovanje so s svojo prisotnostjo in nagovori obogatili predstavniki *mag. Katja Dovžak* z

Ministrstva za šolstvo in šport, mag. Klavdija Markež, direktorica Ljudske univerze Ptuj, ter mag. Jelka Gazvoda, direktorica Mestne knjižnice Ljubljana.

Sejem znanja je bil dogodek vseh slovenskih borz znanja, na katerem so predstavljali brezplačno izmenjavo znanj vsem, ki neformalnih oblik izobraževanja ne poznajo. Posebna pozornost je bila namenjena oblikovanju osebnega učnega načrta, spremljanju lastnega tempa učenja, samostojnemu preverjanju osvojenega znanja ter možnostim menjave znanja za znanje. Na sejmu smo predstavili razlike med neformalnim in formalnim učenjem ter vse izobraževalne oblike, ki so na voljo v Sloveniji.

Na stojnicah so se predstavili člani vseh desetih borz znanja v Sloveniji. Mimoidoči so pred mestno občino Ptuj tako bolje spoznali: kaligrafijo, pisanje z bambusom, trstiko ter gosjim peresom, bojevanje z različnimi srednjeveškimi orožji, poslikavo slovenske narodne motivike, igranje na bršljanov list, stara zvočila in glasbila z območja Reške doline in še veliko drugega.

Sejem znanja smo končali z mislimi: *»Več ko vemo o drugih, več vemo o sebi in bolje se razumemo. Bolj ko delimo znanje, izkušnje in spoznanja, več lahko ustvarjamo in rastemo skupaj. Bolj ko bomo znali ceniti različnosti, ki nas bogatijo, lažje bomo spoznali, kako smo si v resnici podobni.«*

Edita Flegar (edita.flegar@mklj.si), Osrednja Borza znanja v Mestni knjižnici Ljubljana

Podelitev Oskarja za učenje 2010 v Savinjski regiji

V četrtek, 10. junija, so na UPI – Ljudski univerzi v Žalcu v okviru Centra vseživljenjskega učenja Savinjska (CVŽU Savinjska) že tretjič podelili nagrade za posebne dosežke pri učenju. Prireditve, ki je potekala v sklopu TVU 2010, sta se v imenu ustanovitelja, Občine Žalec, udeležili podžupanja Ivice Čretnik in vodja za negospodarske in gospodarske dejavnosti Nataša Gaber Sivka. V imenu Andragoškega centra Slovenije je udeležence pozdravil direktor, mag. Andrej Sotošek, ki je med drugim tudi čestital dobitnikom priznanj. Franja Centrih, direktorica UPI – Ljudske univerze Žalec, je predstavila podelitev Oskarjev za učenje kot regijski projekt promocije učečih se odraslih v okviru projekta CVŽU Savinjska, Biserka Neuhold Hlastec pa je predstavila TVU 2010 v Savinjski regiji. Program je popestril glasbeni študijski krožek UPI – Ljudske univerze Žalec.

Glavni nagrajenec podelitve, s katero so tudi uradno zaključili prireditve, ki so jih samostojno in z drugimi prireditelji pripravili v Savinjski regiji, je Marjan Mesarič iz Celja. Dobitnik letošnjega Oskarja za učenje je redni obiskovalec Središča za samostojno učenje na Ljudski univerzi Celje. Zaveda se, da je znanje potrebno nadgrajevati ne glede na leta in izkušnje, zato se je do sedaj učil tujih jezikov, računalništva, umetnostne zgodovine, pridobil je licenco za turističnega vodnika in še kaj. Pravi, da je pridobivanje novega znanja zanj hobi, s katerim se vsakodnevno in z veseljem ukvarja.

Poleg Oskarja za učenje so podelili še štiri priznanja za posebne učne dosežke, katerih dobitniki so Petra Šeligo in Andrej Zimšek (predlagatelj: Ljudska univerza Rogaška Slatina), Zofija Škrabl (predlagatelj: Razvojna agencija Sotla) in Anita Božič (predlagatelj: UPI – Ljudska univerza Žalec). Nagrajence, ki so zgled, kako si z učenjem izboljšaš življenje, so predlagali partnerji v okviru projekta CVŽU Savinjska.

mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@acs.si), ACS

Pestra ponudba učenja za seniorje, predstavljena v TVU

Društvo Senior, Društvo za spodbujanje starejših k ponovni vključitvi v aktivno življenje, se posveča organizaciji raznih programov in dejavnosti, ki izhajajo iz potreb starejših po osvežitvi ter pridobivanju znanj ter spretnosti. Delujemo že štiri leta in smo v letošnjem letu poleg delavnic z izobraževalno vsebino, kot so: računalništvo, angleščina na začetni in nadaljevalni stopnji, delavnico nemščine, španščine in italijanščine ter krožka ročnih del, izvedli tudi program za ohranjanje zdravja ter program s področja socialnega varstva in ozaveščanja za zdravo starost.

Vse naše delo in trud letošnjega leta smo strnili na okrogli mizi, ki smo jo poimenovali *Pomen izobraževalnih dejavnosti in dejavnosti ozaveščanja za ohranjanje zdravja in vitalnosti v zlatih letih* (na fotografiji). Izvedli smo jo 20. maja v okviru Tedna vseživljenjskega učenja 2010 in nanjo povabili goste iz drugih organizacij, ki so s svojimi prispevki podkrepili namen in cilje našega delovanja. Izpostavili smo štiri ključne probleme, ki se pojavljajo v zlatih letih, in sicer: problem ustreznega prehranjevanja, vzdrževanja telesne kondicije, premajhne mentalne dejavnosti, ki nemalokrat povzroča stres in posledično zdravstvene težave. Za ohranjanje vitalnosti, spominskih sposobnosti in zdravja je predvsem odločilen uravnotežen in zdrav življenjski slog.

V Društvu Senior, kjer ravno tako skrbimo za razvedrilo in dobro razpoloženje naših članov, smo 2. junija izpeljali izlet na avstrijsko Koroško.

V [daljšem članku](#) lahko preberete natančnejšo predstavitev obeh prireditev.

Saša Rudolf Šoba (senior.drustvo365@gmail.com), Društvo Senior

PROJEKTI ESS

Letno srečanje delujočih skupin za kakovost iz omrežja POKI

V okviru *Nadaljnega usposabljanja delujočih skupin za kakovost iz omrežja POKI* smo **11. junija 2010** na Andragoškem centru Slovenije izpeljali drugo srečanje svetovalk in svetovalcev za kakovost in vodij ter drugih članov skupin za kakovost iz omrežja POKI. Srečanja se je udeležilo 15 udeležencev, kar dokazuje, da še vedno obstaja potreba po tovrstnem srečevanju vseh, ki delajo na področju kakovosti. Namen srečanj je, da si omrežje POKI izmenja informacije o dogajanju na področju kakovosti in tudi dogradi znanje o tematiki presojanja in razvijanja kakovosti. Ta namen je bil tudi tokrat dosežen.

V prvem delu srečanja so posamezne izobraževalne organizacije poročale o dogajanju na področju kakovosti pri njih, seznanili so se z aktualnim dogajanjem na področju kakovosti ter novostmi, ki so se dogodile od prvega srečanja v preteklem letu.

V drugem delu srečanja sta *mag. Darko Zupanc* in *mag. Matjaž Urank* iz Državnega izpitnega centra udeležencem predstavila orodje za analize izkazanega znanja ob zaključku srednje šole. Orodje, ki so ga

razvili na Državnem izpitnem centru, omogoča izobraževalnim organizacijam podrobnejše analize uspeha njihovih udeležencev na eksternih preverjanjih znanja. Udeleženci so bili s predstavitvijo in praktičnim delom z orodjem zelo zadovoljni.

Karmen Rajar (karmen.rajar@acs.si), ACS

Nadaljnje usposabljanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO

17. junija 2010 smo na Andragoškem centru izvedli drugo delavnico nadaljnjega usposabljanja delujočih svetovalcev v središčih ISIO, ki se je je udeležilo 29 svetovalcev iz svetovalnih središč za izobraževanje odraslih.

Prvi del usposabljanja je bil namenjen izmenjavi izkušenj med svetovalci iz dela z ranljivimi skupinami odraslih. Ksenija Petek iz Svetovalnega središča Nova Gorica (na fotografiji desno) nam je predstavila njihovo svetovalno delo s slepimi in slabovidnimi ter uspešno sodelovanje z Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih. Alojz Sraka iz Svetovalnega središča Murska Sobota (na spodnji fotografiji) pa je spregovoril o izkušnjah iz svetovalnega dela z gluhi in naglušnimi odraslimi ter dobrem sodelovanju z njihovim regionalnim društvom.

Drugi del pa smo namenili pregledu in pogovoru o razvojnih aktivnostih pri izpeljevanju presojanja in razvijanja kakovosti v svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih, in sicer spremljanju kakovosti dela svetovalnih središč za izobraževanje odraslih v prvih šestih mesecih leta 2010 in uresničevanju akcijskih načrtov izboljšanja kakovosti v letu 2010.

Program poteka v okviru projekta Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2009 do 2011. Projekt, ki se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja in prednostne usmeritve Izboljševanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja, financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo RS za šolstvo in šport.

Jerca Rupert (jerca.rupert@acs.si), ACS

Zaključili smo z drugim temeljnim usposabljanjem osebja v središčih za samostojno učenje

8. junija smo na ACS izpeljali uvodno delavnico v sklopu programa *Uvodni seminar o postavitvi in vodenju središča za samostojno učenje*. Program spada med aktivnosti, ki jih v letih 2009 do 2011 finančno omogočata Evropski socialni sklad in Ministrstvo za šolstvo in šport.

Delavnice (na fotografiji) se je udeležilo 16 strokovnih delavcev iz različnih izobraževalnih organizacij, kjer središča za samostojno učenje (SSU) že delujejo ali pa ga šele želijo odpreti. Pod vodstvom mentorice in avtorice programa, *Eme Perme*, se je

nadaljevalo 4-tedensko usposabljanje v spletni učilnici. Udeleženci so bili razdeljeni v štiri skupine, kjer so v tedenskih forumih objavljali svoje naloge in komentirali naloge svojih kolegov na teme: *Obvestila za medije, Ciljne skupine in njihove potrebe, Gradivo za samostojno učenje, Vloga osebja v SSU in Promocija*. Usposabljanje se je zaključilo 13. julija s pripravo projektne naloge o postavitvi središča za samostojno učenje v lokalnem okolju.

Na podlagi analize elektronskega evalvacijskega vprašalnika in e-pisem, ki so nam jih udeleženci poslali po zaključenem e-izobraževanju, lahko sklepamo, da so bili z izvedbo usposabljanja zelo zadovoljni. Prijetno je bilo druženje v spletni učilnici, posebej pa so pohvalili učna gradiva in materiale, delo mentorice in kolegov v spletni učilnici, organizacijo usposabljanja ter sproščeno vzdušje na uvodnem srečanju.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Zaključili smo z e-usposabljanjem Vodenje in usmerjanje odraslih k učenju

V okviru podprojekta *Usposabljanje za andragoško delo* smo konec junija uspešno zaključili e-usposabljanje z naslovom *Vodenje in usmerjanje odraslih k učenju*.

Za udeležence smo na Andragoškem centru Slovenije organizirali dve srečanji – uvodno srečanje je potekalo 14. maja, zaključno pa 18. junija – medtem pa je pod vodstvom tutorja pet tednov potekalo učenje v spletni učilnici.

Petnajst udeležencev se je med usposabljanjem seznanilo s teoretičnimi osnovami iz vodenja in kakovostnega izobraževanja, poudarek je bil na usmeritvi vodje k posameznemu udeležencu. Spoznali so različne organizacijske oblike izobraževanja, analizirali poslanstvo, vizijo in skupinske cilje v svoji izobraževalni organizaciji in na ta način spoznali značilnosti delovanja dobre organizacije za izobraževanje odraslih.

Ker lahko učiteljeva prepričanja in pojmovanja o učenju pomembno vplivajo na njegovo poučevanje odraslih, jim je bil v nadaljevanju predstavljen tudi učiteljev profesionalni razvoj. Dobili so vpogled v značilnosti osebnega izobraževalnega načrta in se seznanili z različnimi problemi in težavami na področju izobraževanja odraslih, ki jih je, če želimo uspešno delati z odraslimi udeleženci, dobro poznati.

Temeljni vsebinski sklop programa pa je predstavljalo poglavje o izpeljavi učnega načrta ali kataloga znanja, kjer so bile udeležencem predstavljene različne poti, ki jih učitelj uporablja pri svojem delu: od načrtovanja učnega dela do spremljanja in evalvacije svoje učinkovitosti.

Ob zaključku usposabljanja smo s pomočjo evalvacijskih vprašalnikov ugotovili, da so bila pričakovanja udeležencev glede vsebin, organizacije in uporabljenih metod dela v celoti izpolnjena, posebej pa so pohvalili predavatelje v programu usposabljanja in e-mentorje v spletni učilnici

mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Vabimo vas na delavnico Kako pripraviti učno gradivo za samostojno učenje

Konec avgusta na Andragoškem centru Slovenije organiziramo enodnevno delavnico *Kako pripraviti učna gradiva za samostojno učenje*. Izpeljali jo bomo v sklopu aktivnosti *Izpopolnjevanje osebj v središčih za samostojno učenje*.

Udeleženci bodo na delavnici, ki je namenjena *strokovnim delavcem iz delujočih središč za samostojno učenje*, spoznali prednosti in pasti samostojnega učenja, značilnosti učnih materialov za samostojno učenje ter pripravili učno gradivo za samostojno učenje.

Izvedbo delavnice finančno podpirata Evropski socialni sklad in Ministrstvo za šolstvo in šport, zato je za udeležence brezplačna.

Natančen datum izvedbe delavnice bomo objavili na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si>. Za podrobnejše informacije o delavnici se obrnite na Nedo Dorđević (tel.: 01 5842 544, e-naslov: neda.dordevic@acs.si).

Neda Dorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

MEDNARODNO SODELOVANJE

Vzhodna obzorja

Skupina slovenskih *medkulturnih navigatorjev* oz. *Intercultural Navigators*, kakršen je tudi uraden naziv programa, ki ga izvaja British Council, je temeljno usposabljanje za razvoj medkulturnih, komunikacijskih in vodstvenih kompetenc obiskovala v šolskem letu 2008/2009. V nadaljevanju smo k sodelovanju uspeli pritegnili zares veliko število nevladnih in vladnih organizacij, izobraževalnih ustanov, društev, podjetij, strokovnjakov, prostovoljcev. Tako sem dobila priložnost, da obiščem

ukrajinsko organizacijo, katere delovanje je v okviru svoje fundacije Open Society omogočil George Soros, International Renaissance Foundation iz Kijeva.

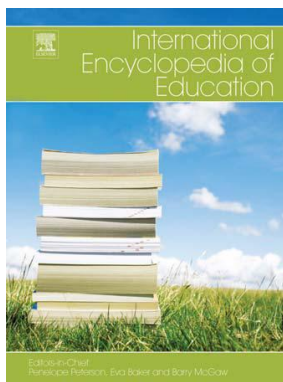
Ukrajina kot država in ukrajinska civilna družba se po svojih značilnostih po eni strani močno razlikujeta od slovenske, po drugi strani pa nas desetletja socialistične družbene ureditve in skupne slovanske korenine s to državo povezujejo bolj kot z nekaterimi zahodnimi državami, ki sem jih obiskala v preteklosti. Študijski obisk je bil tako zame izjemna izkušnja. Čas, ki sem ga preživela pri gostiteljih, je bil namenjen predvsem pogovorom o reformah na področju izobraževanja in evropskih integracijah v širšem pomenu. Še več pa sem s sociološkega in kulturološkega vidika pridobila z opazovanjem življenja na ulici in s pogovori z različnimi ljudmi.

Če vas zanima, kaj počnemo medkulturni navigatorji v Sloveniji, Ukrajini, Veliki Britaniji in drugih evropskih državah, predvsem pa, če se želite projektom pridružiti, pobrskajte po spletni strani: <http://interculturalnavigators.britishcouncil.org/>.

Špela Jurak (spela.jurak@cdi-univerzum.si), CDI Univerzum

Prispevek Slovenije k neformalnemu učenju v Mednarodni izobraževalni enciklopediji

V Mednarodni izobraževalni enciklopediji ([International Encyclopedia of Education](#), 2010, Elsevier Ltd.) je dr. Sigvart Tøsse objavil prispevek o splošnem (ljudskem) izobraževanju odraslih (Popular Adult Education, str. 162-168). Dr. Sigvart Tøsse je vodja Raziskovalnega oddelka za vseživljenjsko izobraževanje na Trondheimski Univerzi za znanost in tehnologijo ([The Norwegian University of Science and Technology – NTNU](#)), v katero je prešla enota norveškega VOX v Trondheimu. Z norveško Agencijo za vseživljenjsko učenje ([VOX](#)), enoto Ministrstva za izobraževanje in raziskovanje, je Andragoški center Slovenije že sodeloval v različnih projektih. Omenjeni prispevek opisuje razvoj koncepta splošnega (ljudskega) izobraževanja odraslih, enega ključnih konceptov izobraževanja, ki ga razvijamo tudi v Sloveniji in je bil eden temeljnih ob ustanovitvi ACS. Predstavljeni so njegovi izobraževalni cilji, ideje, pristopi, dejavnosti in programi ter različne prakse po Evropi in svetu. Ni ga mogoče opisati z enovito splošno definicijo, temveč ga velja razumeti kot odprt proces nenehnega prilagajanja konkretnim lokalnim potrebam. Cilj takega pristopa je spodbujanje ljudi za dejavno življenje, nenehno učenje in različne namene (demokratizacijo odnosov, kakovost bivanja ipd.). Članek opisuje različne vloge in zgodovinsko pogojene tradicije splošnega izobraževanja. Podrobneje so predstavljene nekatere nordijske, latinsko ameriške in severnoameriške prakse; spoznamo lahko tudi aktualne pobude in trenutne smeri razvoja; v zaključku pa so prikazane obče dimenzije splošnega oziroma ljudskega izobraževanja odraslih.

V predstavljeni publikaciji oziroma prispevku zasledimo omembo dr. Nevenke Bogataj kot soavtorice enega od citiranih prispevkov (Gougoulakis, P. Bogataj, N. (2007). *Study circles in Sweden and Slovenia – learning for civic participation*. In Adam, F. (ed.) *Social Capital and Governance: Old and New Members of EU in Comparison*, pp 203–236. Munster: Lit Verlag.). Slovenska praksa in raziskovalci so redko opaženi v mednarodnih enciklopedijah, zato smo – kljub po obsegu komaj vidni omembi – nanjo ponosni in jo razumemo kot nadaljevanje zglednega sodelovanja med Slovenijo in Norveško na področju izobraževanja odraslih, kot prodor šele uveljavljajoče se prakse v evropsko izobraževanje, navsezadnje tudi kot priznanje strokovne verodostojnosti raziskovalnega dela ACS, ki je bilo ob njegovi reorganizaciji formalno ukinjeno.

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Udeležba na mednarodnem Forumu o prihodnosti izobraževanja odraslih 2010

Zveza avstrijskih ljudskih univerz (Verband Österreichischer Volkshochschulen – [VÖV](#)) s podporo Inštituta za mednarodno sodelovanje pri Nemški zvezi ljudskih univerz (The International Institute of the German Adult Education Association – [dvv international](#)) in Evropske zveze za izobraževanje odraslih (European Association for the Education of Adults – [EAEA](#)) je med 23. in 25. junijem 2010 organizirala *Forum o prihodnosti izobraževanja odraslih*. Dogodek s podnaslovom *Učna okolja, socialni miljeji in udeležba v izobraževanju: Koga ni med udeleženci programov ljudskih univerz?* so izpeljali v linškem Stolpu znanja (Wissensturm Linz) kot redno srečanje predstavnikov avstrijskih ljudskih univerz, nekoč pod okriljem *Salzburških pogovorov* (1958 – 2007; glej <http://vhs.or.at/203>). Na povabilo organizatorjev smo se seminarja udeležili tudi strokovnjaki iz osmih drugih držav.

Prvi dan seminarja je bil zapolnjen s prispevki avstrijskih in nemških predstavnikov, ki so govorili o novostih v izobraževanju odraslih v Avstriji (t.i. Service Level Agreement 2009-2011), vlogi Zveze in njenih članic pa tudi o lanskem Forumu ter načrtih za naprej. Teme, napovedane v podnaslovu Foruma, so osvetlili:

- prof. dr. Rudolf Tippelt, Univerza v Münchenu, je spregovoril je o preučevanju ciljnih skupin vseživljenjskega učenja, o socialnih miljeih in učnih okoljih ter o marketingu kot makrodidaktičnem področju delovanja.
- prof. dr. Anke Grotlüschen, Univerza v Hamburgu, je govorila o diagnostiki in nadaljnji členitvi kompetenc na 1. ravni raziskave o zmožnostih odraslih (IALS).
- mag. Bernhard Heinzlmaier, Inštitut za raziskovanje kulture mladih, je predstavil referat z naslovom Mladi odrasli – vrednote, obnašanje in kulturne usmeritve.

Nadaljnje delo je potekalo v treh skupinah: prva je obravnavala **politiko in financiranje izobraževanja odraslih**, druga ciljno skupino **mladih odraslih**, ki bi jih ljudske univerze želele v večji meri pritegniti v svoje vrste, tretja pa je obravnavala **načine opredeljevanja in doseganja različnih ciljnih skupin**, pomen mreženja in partnerstev med različnimi deležniki pa tudi glas učečih se ter spodbujevalno vlogo njihovih življenjskih zgodb.

V enem od treh **panelnih srečanj** sem sodelovala tudi avtorica članka z referatom o prizadevanjih za izboljšanje udeležbe v izobraževanju in učenju odraslih. Predstavila sem Nacionalni program za izobraževanje odraslih, vlogo Andragoškega centra Slovenije ter štiri projekte, katerih namen je spodbujanje prebivalstva k udeležbi ter nudenje ustrezne podpore: mrežo svetovalnih središč, mrežo centrov vseživljenjskega učenja ter promocijski kampanji *Teden vseživljenjskega učenja* in *Zgledi vlečejo*.

Predstavitve in druga gradiva bodo objavljena na spletni strani <http://www.vhs.or.at/339>, poročilo Foruma 2010 pa bo njegov organizator in vodja, dr. Stefan Vater, iz VÖV, pripravil do jeseni.

Forum naj bi organizirali tudi v prihodnje, naslednji bo na Dunaju od 6. do 8. julija 2011. Slovenija je članica posvetovalnega odbora Foruma, zato bomo sodelovali pri zasnovi njegovih nadaljnjih izpeljav kot tudi pri morebitni nadgradnji teh prizadevanj v vzpostavitev regionalne mreže za izobraževanje odraslih za Srednjo Evropo.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

NOVICE OD TU IN TAM

Sklepi Sveta EU o kompetencah za vseživljenjsko učenje in pobudi „nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta“

V prejšnji številki e-Novičk smo že poročali o [Sklepih Sveta za izobraževanje, mlade in kulturo o socialni razsežnosti izobraževanja in usposabljanja](#), sprejetih 11. maja 2010, tokrat pa naj opozorimo še na Sklepe Sveta EU o kompetencah za vseživljenjsko učenje in pobudi „nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta“, ki so jih prav tako sprejeli na majskem zasedanju.

Na srečanju 11. maja so poudarili pomembnost ukrepanja na naslednjih področjih:

- potrebna so nadaljnja prizadevanja, ki bi pokazala pomembnost ključnih kompetenc na vseh stopnjah izobraževanja in usposabljanja ter v vseh obdobjih in situacijah v življenju;

- bolj bi bilo treba podpreti usvajanje, posodabljanje in nadaljnji razvoj celotnega niza ključnih kompetenc pri poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter pri izobraževanju odraslih;
- da bi študentje pridobili kompetence, ki so potrebne tako na trgu dela kakor tudi za nadaljnje izobraževanje in raziskovalne dejavnosti (še zlasti sposobnost sporazumevanja v tujih jezikih in močne ključne prečne kompetence), bi tudi posodabljanje, usvajanje in nadaljnji razvoj ključnih kompetenc morali postati prednostna naloga visokega šolstva;
- oblikovanje učnega programa, poučevanje, ocenjevanje in učna okolja bi morali dosledno temeljiti na učnih izidih, tj. znanju, spretnostih in kompetencah, ki naj bi jih usvojili učenci. Da bi prešli na tak pristop, ki temelji na kompetencah, bi bilo treba zagotoviti, da so učitelji, vodje usposabljanja in vodstveni delavci šol usposobljeni za prevzemanje novih vlog. Ta proces bi lahko podprli z okrepljenim partnerstvom med izobraževalnimi zavodi in zavodi za usposabljanje ter širšo okolico, zlasti področjem dela;
- bolj si je treba prizadevati, da bi ustrezno ocenili, zabeležili in zagotovili dokazila o kompetencah, ki so jih v vseh življenjskih obdobjih razvili državljani v formalnih, neformalnih in priložnostnih učnih okoljih, za namene zaposlitve in dostopa do nadaljnjega izobraževanja ter aktivne udeležbe v družbi. Fleksibilno prehajanje na področju izobraževanja in usposabljanja lahko izboljša zaposlitvene možnosti državljanov in olajša prepoznavanje razvijajočih se kompetenc ter učnih potreb v prihodnje. Učinkovitost orodij za prepoznavanje in beleženje kompetenc bi lahko znatno izboljšali, če bi vse zainteresirane strani na področju izobraževanja in usposabljanja ter na trgu dela sprejele standardizirano terminologijo in pristop za uvrščanje.

Več o tem in o pozivu Sveta ministrov EU državam članicam in komisiji lahko preberete v dokumentu [Sklepi Sveta z dne 11. maja 2010 o kompetencah za vseživljenjsko učenje in pobudi „nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta“](#) (2010/C 135/03), ki je bil objavljen v Uradnem listu Evropske unije 26. maja letos.

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Deklaracija o pomenu učenja jezikov

Evropska komisarka za izobraževanje, kulturo, večjezičnost in mlade *Androulla Vassiliou* je podprla mednarodno deklaracijo, ki poziva k večjemu ozaveščanju v šolah in na fakultetah o pomenu učenja jezikov in poklicnih priložnostih za prevajalce, tolmače in druge jezikovne strokovnjake.

Deklaracija ([The Paris Declaration](#)) je bila objavljena ob *Mednarodnem letnem srečanju o jezikovnih ureditvah, dokumentaciji in publikacijah (The International Annual Meeting on Language Arrangements, Documentation and Publications – IAMLADP)*, ki je v okviru OECD potekalo od 21. do 23. junija 2010 v Parizu (na fotografiji). Udeleženci srečanja so med drugim opozorili, da bi globalno pomanjkanje kvalificiranih jezikoslovcev pomenilo, da nekatere mednarodne organizacije v prihodnosti ne bi več mogle opravljati svojih ključnih nalog.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Nadaljnje izobraževanje, Slovenija, 2008/2009 – končni podatki

Statistični urad RS je objavil končne podatke o nadaljnjem izobraževanju v Sloveniji v šolskem letu 2008/2009.

V šolskem letu 2008/2009 je bilo v Sloveniji 380 izvajalcev nadaljnega izobraževanja; vsi so skupno izvedli skoraj 25.000 programov in zabeležili 327.000 obiskov slušateljev, to je več kot za 10 % več kot v predhodnem šolskem letu. Za malo manj kot 10 % se je povečal tudi obseg pedagoških ur, opravljenih v tej obliki izobraževanja.

Med izvajalci nadaljnega izobraževanja, ki so vrnili izpolnjene vprašalnike, je bilo več kot za tretjino voznških šol, med drugimi organizacijami, izvajalkami nadaljnega izobraževanja, je bilo 40 % specializiranih organizacij za izobraževanje odraslih, sledile so enote za izobraževanje pri podjetjih, enote za izobraževanje pri šolah in delavske univerze.

Več si lahko preberete v [novici Statističnega urada RS](#).

Potrjen je projekt Nacionalna koordinacijska točka za vseživljenjsko karierno orientacijo

Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko je 27. julija 2010 izdala odločbo o dodelitvi sredstev za projekt *Nacionalna koordinacijska točka za vseživljenjsko karierno orientacijo*, ki ga je pripravilo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve skupaj z Zavodom RS za zaposlovanje (ZRSZ), ki bo projekt tudi izvajal.

Cilj projekta je vzpostavitev in delovanje Nacionalne koordinacijske točke za vseživljenjsko karierno orientacijo (NKT VKO). V okviru projekta bodo oblikovani izobraževalni moduli za izvajalce vseživljenjske karierne orientacije, izvedena bodo izobraževanja/usposabljanja za izvajalce vseživljenjske karierne orientacije, vzpostavljen bo standard kakovosti za vseživljenjsko karierno orientacijo in skozi različne dogodke tudi promovirana pomembnost NKT VKO.

Ciljne skupine oziroma ciljni upravičenci projekta so institucije na trgu dela in druge ustanove, ki izvajajo karierno orientacijo, in sicer: ZRSZ, Andragoški center Slovenije, Center RS za poklicno izobraževanje, izobraževalne ustanove ter karierni svetovalci, ki delujejo v teh institucijah ali pri agencijah za posredovanje dela, izvajalcih APZ in kadrovskih službah.

Skupna **okvirna višina**, ki se dodeluje v okviru tega projekta, je 971.084 EUR, od tega prispeva Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada 85 %, slovenska udeležba pa je 15-odstotna.

Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, 5. razvojne prioritete Institucionalna in administrativna usposobljenost, prednostne usmeritve 5.2. Reforma institucij na trgu dela.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Evropa 2020: Mladi in mobilnost

Evropska komisija septembra 2010 načrtuje sprejem programa *Mladi in mobilnost* (*Youth on the Move*), ki bo namenjen promoviranju mobilnosti študentov in pripravnikov ter izboljšanju zaposljivosti mladih. Program bo spodbujal države EU k skupnem delovanju s ciljem zagotoviti mladim več možnosti za udeležanje njihovih znanj in sposobnosti, tj. izboljšati delovanje in privlačnosti evropskih univerz ter kvaliteto na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja v EU.

Ta program je del strategije *Evropa 2020* za prihodnje desetletje, v okviru katere bomo razvili ekonomijo, ki bo temeljila na znanju in inovacijah. Mladi, ki pri tem igrajo pomembno vlogo, potrebujejo podporo in program *Mladi in mobilnost* bo takšno podporo tudi zagotovil.

Evropska komisarka za izobraževanje, kulturo, večjezičnost in mlade, *Androulla Vassiliou*, bo imela predvidoma 15. septembra 2010 tiskovno konferenco, na kateri bo program predstavila, 17. septembra pa bo odprla spletno razpravo, na kateri bo odgovarjala na vprašanja evropske mladine.

Več informacij je objavljenih na [spletni strani Androulle Vassiliou](#).

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

NOVE PUBLIKACIJE

Je dokument nekega časa, nekih ljudi, njihovega izobraževanja in življenja

Izšla je znanstvena monografija *doc. dr. Dušane Findeisen* z naslovom *Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani: stvaritev meščanov in vez med njimi*. Nastala je v dveh oddaljenih časovnih obdobjih, zato je tudi sestavljena iz dveh delov:

- **Prvi del** temelji na raziskovalni metodi, ki je danes priznana, pred dvajsetimi leti, ko je delo nastajalo, pa je veljala za manjvredno in nesprejemljivo. Gre za celostni popis dogajanj, odnosov, čustev nastajajoče sprva *jezikovne vzgoje* in nato *celovitega in nepretrganega izobraževanja* za starejše odrasle v Sloveniji in v takratnem prostoru Jugoslavije.
- **Drugi del** prinaša spoznanja iz današnjega časa, ko se v evropskem prostoru sredi starajoče se družbe izobraževanje starejših odraslih in vprašanja starejših selijo z družbenega roba v središče družbenega zanimanja.

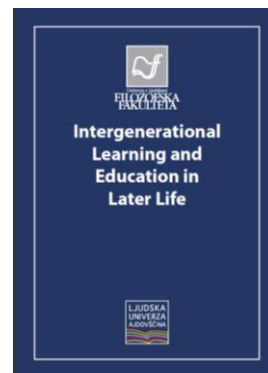
Monografija je dokument nekega časa in ljudi, dokument družbenih razmerij in bogat vir za one, ki si želijo graditi recipročno, vzajemno in skupnostno izobraževanje, izobraževanje, ki se s svojimi nasledki izteče v prostovoljno intelektualno delo za lokalno skupnost: študije, raziskave, razstave, prevode, kulturne prireditve, koncerte, nove dejavnosti, organizirano prostovoljno delo, nova delovna mesta, nova podjetja ... (povzeto iz povzetka monografije).

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Medgeneracijsko učenje in izobraževanje v poznejših letih življenja

Monografija *Intergenerational Learning and Education in Later Life* (*Medgeneracijsko učenje in izobraževanje v poznejših letih življenja*), ki sta jo uredili *Nives Ličen* in *Jolana Gubalová*, je nastala ob raziskovanju hitro rastočega vzgojno-izobraževalnega področja, to je medgeneracijskega izobraževanja. Slednje se kaže kot inovativno prepletanje starih oblik medgeneracijskega sodelovanja, ki so se razvile v družinah in na delu, z novejšimi oblikami izobraževalnih praks. Poleg tega prepleta je zanimiv tudi preplet različnih vrst znanja. V medgeneracijskih skupinah pride do izraza t. i. narativna védnost, razvijajo se medsebojna odgovornost in sodelovalno učenje ter uglasenost s potrebami skupnosti, razvija se tiho znanje.

V sodelovanju med andragogi, ki delujejo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, Ljudski univerzi v Ajdovščini, Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani, in ekonomisti z Ekonomske fakultete Univerze v Banski Bystrici je nastal zbornik besedil o medgeneracijskem učenju. Avtorji razpravljajo o značilnostih projektnega dela, ki se lahko razvije v trajajočo dejavnost, kar ilustrirajo s primerom Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani. V nadaljevanju je opisan koncept medgeneracijskega izobraževanja in učenja v povezavi z medgeneracijsko solidarnostjo. Medgeneracijsko izobraževanje je tesno povezano tako z izobraževanjem otrok, kot z izobraževanjem odraslih in starejših. Razvija se specifična didaktika medgeneracijskega izobraževanja, ki raziskuje med drugim tudi izzive v povezavi z učnim okoljem in vlogo mentorja v generacijsko mešanih skupinah. Da bi ilustrirali teoretska izhodišča, so dodani primeri iz prakse. Najprej intervju z mentorjem v skupini starejših, nato dva primera akcijskega raziskovanja. V enem je opis medgeneracijskega učenja študentov in starejših na Univerzi za tretje življenjsko obdobje na Slovaškem, kjer univerza deluje kot redni oddelek Univerze Matej Bell. V drugem je opisan primer učenja starejših z učenci na osnovni šoli. V obeh primerih vstopijo starejši v institucijo formalnega izobraževanja (univerza, osnovna šola) in v obeh primerih se kažejo spodbudni rezultati za starejše, mlade in ustanovo.

Simona Šinko (si.simona@gmail.com), Ljubljana

Izšel je priročnik v osmih jezikih, tudi slovenskem

Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje – Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je pripravilo tudi slovensko izdajo priročnika in učbenika z naslovom *Dejavni starejši Evropejci za dejavno evropsko državljanstvo*. Po uvodni predstavitvi pedagoškega koncepta, tudi konceptualnega ozadja izobraževalnega programa za starejše in druge evropske državljane, nas avtorji priročnika kritično uvedejo v razumevanje Evropske unije, s posebnim poudarkom na razumevanju evropskih institucij in politike starosti in staranja, ki jo te oblikujejo skupaj z nekaterimi evropskimi nevladnimi organizacijami. Pisci priročnika nas popeljejo v vprašanja dejavnega državljanstva, nastanek tega pojma v antičnih časih in pokažejo, kaj pomeni dejavno državljanstvo danes, še posebno v evropskem prostoru, kjer prihaja do mreženja državljanov in organizacij državljanov. Avtorji v nadaljevanju razpravljajo o mednarodnem prostovoljstvu starejših in predstavijo nekatere evropske okvirne programe kot sta Grundtvigova akcija za razvijanje mednarodnega prostovoljstva starejših (*Grundtvig Initiative on Volunteering in Europe for Seniors* – GIVE!) in program *Evropa za državljane*. Zadnja poglavja so posvečena 'umetnosti' pisanja in izvajanja mednarodnih evropskih projektov.

Ob branju priročnika zvemo, kako graditi projektno skupino, kako narediti projektni načrt, načrtovati evalvacijo in širjenje rezultatov projekta v javnost, kako ravnati s proračunom projekta. Posebno dragocen je tudi zadnji del priročnika, ki govori o tem, kako uspešno izvesti projekt, na kaj moramo biti pozorni, preden pričnemo pisati predlog evropskega projekta, kako izbirati partnerje in z njimi preživeti, kako pripraviti projektna srečanja. Na koncu je dodan slovar najpogostnejših pojmov, ki jih srečujemo pri pripravi evropskih projektov.

Priročnik, katerega izdajo je sofinancirala Evropska komisija, je zasnovan inovativno in je plod dobro usklajenega dela osmih partnerjev.

Doc. dr. Dušana Findeisen (dusana.findeisen@guest.anres.si), Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

Kako omogočiti nizko kvalificiranim, da dvignejo raven kvalifikacij

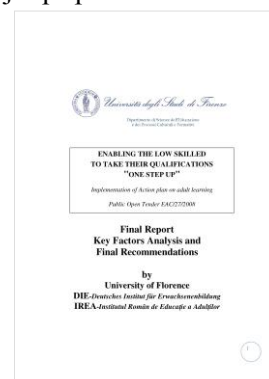
Evropska komisija je objavila zaključno poročilo raziskave Univerze v Firencah o tem, kako omogočiti nizko kvalificiranim delavcem, da izboljšajo raven svojih kvalifikacij ([*Enabling the low skilled to take their qualifications "one step up"*](#)). H končnemu poročilu so dodali dve prilogi:

- Poročila študij primerov ([*Case study reports*](#)),
- Seznam dobrih praks ([*Inventory of good outreach practices*](#)).

Omenjena študija je rezultat temeljite preučitve 64 primerov dobrih praks iz 33 evropskih držav. Vključuje analizo ključnih dejavnikov, ki so predstavljene prakse naredili uspešne, ter daje priporočila tako za oblikovanje politik na evropski in nacionalni ravni kot za delo v praksi.

Študijo sestavljajo štirje deli:

- Doseganje ciljev z uporabo dobrih praks – raziskovanje predmeta študije v povezavi z njegovim področjem delovanja;
- Analiza ključnih dejavnikov, ki temelji na pristopu dokazov;
- Končna priporočila, ki so osredotočena na ključna sporočila oblikovalcem politik;
- Metodologija – predstavitev metodološkega okvira in orodij za celotno študijo.

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Poročilo Evropske komisije o strokovnem razvoju učiteljev

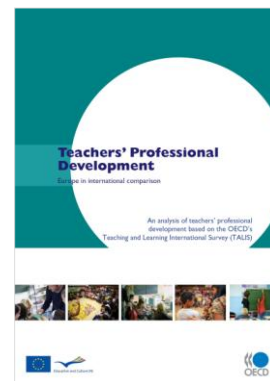
Evropska komisija je objavila poročilo o strokovnem razvoju učiteljev z naslovom [*Teachers' Professional Development - Europe in international comparison*](#) (na fotografiji, str. 16). Gre za primerjalno analizo, ki temelji na podatkih iz *Mednarodne raziskave poučevanja in učenja* ([*Teaching and Learning International Survey*](#) – TALIS), dopolnjena pa je še z nekaterimi evropskimi viri, med drugim tudi številnimi podatki iz študij Eurydice.

TALIS, ki nastaja pod okriljem OECD, je prva mednarodna raziskava, ki se osredotoča na delovne razmere učiteljev in učno okolje v šolah. Njen cilj je pomagati državam pri pregledu in oblikovanju politik, ki spodbujajo razmere za učinkovito šolanje.

TALIS je zasnovan kot program raziskav z zaporednimi enotami, ki se nanašajo na ključna vprašanja tega področja. S poudarkom na nižjem sekundarnem izobraževanju v javnem in zasebnem sektorju TALIS v prvem krogu preuči pomembne vidike strokovnega razvoja učiteljev, vidike prepričanj učiteljev, njihovih odnosov in praks, pohvale učiteljev in povratne informacije ter vodenja šole v 23 sodelujočih državah. Prvi rezultati so bili objavljeni v poročilu *Ustvarjanje učinkovitega poučevanja in učnega okolja: Prvi rezultati TALIS* ([Creating Effective Teaching and Learning Environments: First results from TALIS](#), OECD, 2009).

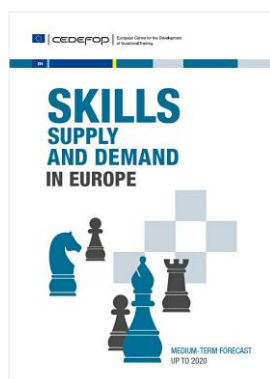
Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Ponudba in povpraševanje po spretnostih in znanjih v Evropi

Evropski center za razvoj poklicnega izobraževanja in usposabljanja (European Centre for the Development of Vocational Training – [CEDEFOP](#)) je izdal študijo *Ponudba in povpraševanje po spretnostih in znanjih v Evropi – srednjeročna napoved do leta 2020* ([Skills supply and demand in Europe: Medium-term forecast up to 2020](#)).

Evropa se mora bolj osredotočiti na znanja in spretnosti kot kdaj koli prej. Prevladalo bo gospodarstvo, kjer imajo pomembno mesto storitve in poklici, za katere je pomembna velika mera znanja in spretnosti. Vendar bo veliko možnosti zaposlitve tudi v deficitarnih poklicih, saj bodo starejše generacije zapustile trg dela in jih bo treba nadomestiti. To je razvidno iz napovedi, da Evropa ne potrebuje samo okrepitve vlaganja v izobraževanje in usposabljanje, ampak tudi v spodbujanje delodajalcev, da bolje uporabijo sposobnosti in talente svojega osebja.

Študija *Ponudba in povpraševanje po spretnostih in znanjih v Evropi* napoveduje prihodnje trende. Cilj tega poročila je zagotoviti boljše informacije oblikovalcem politike, delodajalcem, izvajalcem, zavodom za zaposlovanje in posameznim učencem. Le tako bodo bolj ozaveščeni pri sprejemanju odločitev.

V napovedi je omenjeno, da se trendi povpraševanja in ponudbe po državah dotikajo srednjeročnega in dolgoročnega obdobja. Če želimo dojeti, kaj se v resnici dogaja, moramo 'kopati globlje'. Spreminjanje potreb po strokovni usposobljenosti, delovna polarizacija in neusklajenost spretnosti se odražajo na zapletene načine. Napovedi v tem poročilu le delno osvetljujejo omenjeni pojav. Za podrobnejšo analizo bi bili potrebni boljši podatki.

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Nova številka Informativnega biltena za poučevanje državljske vzgoje

Konec junija je izšla [nova številka](#) Informativnega biltena za poučevanje državljske vzgoje, ki izhaja v okviru projekta Sveta Evrope *Izobraževanje za demokratično državljanstvo* ter v okviru sodelovanja Ministrstva za šolstvo in šport (sektor za mednarodno sodelovanje in evropske zadeve) in Pedagoškega inštituta.

V njej lahko preberete o Stalni konferenci ministrov za izobraževanje Sveta Evrope, o državljanski vzgoji za multikulturni in globalizirani svet, predstavljen je COMENIUS projekt MIRACLE in še veliko drugega.

Izšla je prva številka ECVET magazina

ECVET Magazine, ki je izšel junija, je nadomestil *ECVET Bulletin*. Izhajal bo 5-krat letno. Nova revija bo objavljala najnovejše novice o razvoju politik na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja na evropski in nacionalni ravni. Dve številki (poleti in pozimi) bosta posebej namenjeni Omrežju *Evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (European Credit System for Vocational Education and Training – ECVET)*, druge tri pa bodo prinašale informacije o delu in rezultatih pilotnih projektov ECVET, ki jih financira Evropska komisija.

Prva številka *ECVET* magazina prinaša naslednje vsebine:

- 2010: skupek pobud in dogodkov za poklicno izobraževanje in usposabljanje in ECVET
- Izboljšanje mednarodne mobilnosti udeležencev pri usposabljanju mojstrov – SME Mojster Plus
- Projekt OPIR – pripravljen za priznane mobilnosti v letu 2010
- Prepoznane prenosljive kompetence na področju uprizoritvenih umetnosti – projekt CAPE-SV
- ECVET in Francoska skupnost Belgije preoblikujeta poklicno izobraževanje in usposabljanje
- Uporaba sistema ECVET za priznavanje znanja, spretnosti in kompetenc
- Kaj je novega?

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšla je druga številka glasila EQF Newsletter

Glasilo Evropske komisije EQF (European Qualifications Framework) Newsletter zbira informacije o aktualnem razvoju pri vpeljevanju evropskega kvalifikacijskega okvira za vseživljenjsko učenje. Prva številka, ki je izšla aprila, je naletela na precejšen odziv – več kot 460 ljudi se je naročilo na elektronsko različico časopisa.

V uvodniku druge številke *Jan Truszczyński*, generalni direktor Direktorata za izobraževanje, kulturo, večjezičnost in mlade pri Evropski komisiji, piše o intenzivnem razvoju celovitih nacionalnih kvalifikacijskih okvirov (National Qualifications Frameworks – NQFs) za vseživljenjsko učenje.

Druge članke si lahko preberete v julijski številki časopisa.

Če se želite naročiti na glasilo, se lahko prijavite na e-naslov: eac-efq-newsletter@ec.europa.eu, kamor lahko pošljete tudi prispevek za objavo. Besedila naj bodo v angleščini, francoščini ali nemščini.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Predstavljamo programe izobraževanj ACS

Na Andragoškem centru Slovenije smo v okviru projekta *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2009 do 2011* s pomočjo sredstev Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za šolstvo in šport **izdali dve knjižici**, in sicer: *Programi e-izobraževanja* in *Programi andragoškega spopolnjevanja*.

V prvi publikaciji [Programi e-izobraževanja](#) predstavljamo programe e-izobraževanja, ki smo jih razvili na ACS in s katerimi skušamo slediti trendom na področju razvoja e-programov. Tovrstni programi prinašajo veliko prednosti tako za posameznika kot za izobraževalno organizacijo. Za posameznika se te kažejo predvsem v večji fleksibilnosti in interaktivnosti ter hitrejšemu dostopu do znanja iz različnih virov, z vidika izobraževalne organizacije pa e-izobraževanje prispeva k nižjim stroškom in vpeljuje inovacije na področju pedagoškega procesa.

V drugi knjižici, ki smo ji dali naslov [Programi andragoškega spopolnjevanja](#), predstavljamo več kot trideset različnih programov andragoškega spopolnjevanja in programov spopolnjevanja v podporo razvojnim projektom ACS. Z njimi želimo vsem, ki delajo na področju izobraževanja odraslih poklicno ali ljubiteljsko, redno ali le občasno, omogočiti pridobitev ali poglobljanje tistih znanj in spretnosti, ki jih potrebujejo za načrtovanje in vodenje učnih procesov v skupinah odraslih udeležencev.

mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Slovenščina za tujce

V Središču za samostojno učenje Mestne knjižnice Ljubljana smo po novoletnih praznikih začeli izvajati delavnice *Slovenščina za tujce*. Udeleženske in udeleženci delavnice prihajajo pa iz različnih koncev Evrope in sveta: Bosna in Hercegovina, Egipt, Iran, Italija, Makedonija, Ukrajina. Znanje slovenskega jezika potrebujejo predvsem zaradi zahtev delovnega mesta, saj so večinoma zaposleni v Sloveniji.

Ko sem pričela z delavnicami, sem ugotovila, kako je slovenščina za tujce težka. Večina jezikov ne pozna dvojine, nekateri nimajo srednjega spola, nekateri ne poznajo toliko sklonov ipd. Vse primere, ki jih težko razložim, poskušam podati z obilico aktualnosti in humorja. Tako se med učenjem sprostimo, kar je redkost v današnjem času. Napake jemljemo kot izziv ter nanje gledamo kot priložnost za učenje. Z zabavno predstavitvijo slovnice skušam doseči visok rezultat, saj se uporabni primeri udeleženkam in udeležencem vtisnejo v spomin in jih tako lahko sami uporabijo v vsakdanjem življenju.

Glavno dejstvo, ki skupino popestri, je v vseh pogledih multikulturnost. Slednja zagotavlja pluralnost vrednot, stališč in tudi svetovnih nazorov. Tako se ob učenju slovenščine kljub različnim pogledom na svet učimo še sobivanja različnih kultur in medsebojnega spoštovanja.

Tadeja Žele (tadeja.zele@mklj.si), Središče za samostojno učenje pri Mestni knjižnici Ljubljana

S. O. S. mediacija kot spodbujevalec dobrih odnosov

V okviru projekta *Nova priložnost* smo razvili *S. O. S. mediacijo*. To je postopek, v katerem se sprte osebe ob pomoči mediatorja pogovorijo, da bi ugotovile, kje je v resnici bistvo njihovega spora, da izmenjajo stališča in izrazijo svoja mnenja, ideje, želje, težave in strahove, ter poskušajo najti rešitev, ki bo ustrezala vsem. Ob vsem tem pa je to predvsem proces (samo)refleksije in (samo)razvoja – tako v osebnotnem kot socialnem smislu. Končni cilj oziroma učinek je okrepitev, vzpostavitev odnosov medsebojnega zaupanja in spoštovanja na višjem nivoju ter krepitev socialnih kompetenc pri posameznikih in skupinah.

S.O.S. mediacija podpira ustvarjanje nove kulture medčloveških odnosov. Le-ti temeljijo na konstruktivni komunikaciji, strpnosti, sočutju in razumevanju, poslušanju in sprejemanju drug drugega, iskanju skupnega ob upoštevanju raznolikosti in krepijo enakovredno in empatično priznavanje, upoštevanje potreb, želja in interesov vseh udeleženi, iskanje rešitev, ki so sprejemljive in zadovoljujoče za vse strani (zmagaj – zmagaj). *S.O.S. mediacija* je tudi podpora osebnotnemu razvoju posameznika s krepitvijo občutka varnosti, samozavesti in lastne vrednosti, z opolnomočenjem, s spodbujanjem prevzemanja odgovornosti in samovrednotenja, z učenjem iz situacije ipd.

Cilje *S.O.S. mediacije* lahko opredelimo kot krepitev veščin reševanja socialnih odnosov dijakov in strokovnih delavcev šol ter – posledično – izboljšanje odnosov v šolskem prostoru kot celoti.

Več v zgibanki in priročniku oziroma na straneh <http://ess.scptuj.si/>.

mag. Maja Kotnik (maja.kotnik@gmail.com), Holicenter Angelika, zavod za usposabljanje, svetovanje in mediacijo

Šola druge priložnosti na Ptuj

V Evropske unije se znižuje starost tistih, ki zapustijo šolanje in se znajdejo na cesti, na že 12 oziroma 13 let. Čeprav v Sloveniji tega še ni mogoče opaziti, saj večina šolanje zapusti po prvem letniku srednje šole, lahko znižanje te meje v prihodnje pričakujemo. Kot odziv na napovedi smo v Dijaškem domu Ptuj ustanovili *Šolo druge priložnosti* (v nadaljevanju: *ŠDP*), ki je namenjena ljudem vseh starosti, ki so zaradi različnih težav svoje šolanje prehitro zaključili.

Program je osnovan po evropskem konceptu, vendar z umestitvijo v slovensko okolje. V njem se kaže tesna povezava med formalnim in neformalnim izobraževanjem in usposabljanjem, med socialnim in delovnim okoljem, med lokalnim, nacionalnim in mednarodnim okoljem.

Cilj *ŠDP* je ponuditi 'novo priložnost' mladostnikom, ki potrebujejo več spodbude za pridobitev izobrazbe in socialnih veščin. Usposabljanje mentorjev in multiplikatorjev *Šole druge priložnosti* poteka pod vodstvom dr. Viljema Ščuke v programu usposabljanja *Brez megle v glavi*.

V *Šole druge priložnosti* se lahko vključijo: mladostniki, ki so sicer še vključeni v izobraževanje, vendar že kažejo vse znake osipnika, socialno izključeni mladostniki, ki so zapustili formalno izobraževanje ali delo in so že 'na cesti', mladostniki, mlajši adolescenti ter mlajši odrasli iz socialno ogroženih družin, ki nimajo osnovnih sredstev za življenje, socialno rizična skupina otrok in mladostnikov, ki so že v obravnavi na Centrih za socialno delo in so prejemniki socialnih pomoči, nezaposleni mladostniki in mlajši odrasli, ki so prijavljeni na Uradu za delo kot brezposelne osebe, ter vsi tisti mladostniki, ki potrebujejo svetovanje in vodenje po mnenju svetovalnih služb, učiteljev in staršev. Vključitev v program *Šole druge priložnosti* je brezplačna.

Več o programu lahko preberete v zgibanki.

Irena Rojko (irena.rojko@guest.arnes), Dijaški dom Ptuj

Ministrstvo za šolstvo in šport bo sofinanciralo dva projekta ADS

Andragoško društvo Slovenije (ADS) je na razpis Ministrstva za šolstvo in šport (MŠŠ) za sofinanciranje projektov na področju izobraževanja odraslih prijavilo štiri projekte. To so bili:

- organizacija posvetov pri pripravi Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v Sloveniji,
- Pravičnost in pristranost vzgojnoizobraževalnega sistema – študija primera,
- priprava konference Terminologija na področju specialne in rehabilitacijske pedagogike in andragogike,
- srečanja spominov.

MŠŠ je društvu odobrilo sofinanciranje le dveh programov, in sicer:

- Pravičnost in pristranost vzgojnoizobraževalnega sistema – študija primera,
- konferenca Terminologija na področju specialne in rehabilitacijske pedagogike in andragogike.

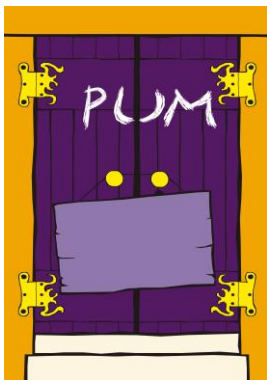
O programih izbranih projektov bomo poročali v naslednji številki Novičk.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

Program PUM je prepoznan kot primer uspešnega reševanja osipništva

Evropska komisija je v okviru Programa vzajemnega učenja (*The Mutual Learning Programme – MLP*; <http://www.mutual-learning-employment.net/>) 29. junija 2010 v Bruslju organizirala seminar o prenosu najbolj učinkovitih politik in praks zaposlovanja v povezavi z izhodnimi strategijami držav članic in novo strategijo Evropa 2020 (*Thematic Review Seminar on the way forward – exit strategies for crisis-related measures with regards to the Europe 2020 Strategy*).

Med primeri dobrih praks je bil predstavljen tudi slovenski program Projektno učenje mladih – PUM ([Project Learning for Young Adults](#) – PYLA). O njem sta spregovorili Mateja Rozman Amon z Ljudske univerze Radovljica ter Magda Zupančič z Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Ljudska univerza Radovljica PUM izvaja že več kot 10 let. V tem času se ga je udeležilo 300 mladih. PUM je nastal že 1993 kot odgovor na krizo na trgu dela po osamosvojitvi Slovenije. Je torej program, ki je že prestopil test gospodarske krize in se izkazal ne le kot uspešen program, pač pa kot program s trajnimi rezultati. Zaradi svoje večplastnosti deluje v smislu socialne integracije mladih, kar je predpogoj za vse nadaljnje korake mladih – bodisi v izobraževanju ali na trgu dela. Uspešnost programa je 90-odstotna: formalno izobrazbo dokonča 70 % udeležencev, kar je glavni cilj programa, poleg tega se jih 20 % zaposli, 10 % pa postane dejavnih iskalcev zaposlitve.

Opozorila EU in OECD o mladih kot najbolj ranljivi skupini na trgu dela se zagotovo potrjujejo tudi v Sloveniji – število udeležencev v PUM raste (v 2009 50 % več udeležencev v primerjavi z 2008). Zagotovo je program v pogojih sedanje krize pisan na kožo osipnikom in generaciji NEET (no education, employment, training), torej mladim brez izobrazbe, službe in možnosti nadaljnjega izobraževanja. Glede na primerjalno dobre rezultate Slovenije na področju izobraževanja (5,1 % – najmanjši osip v EU, v Španiji preko 32 %; več kot 90 % uspešno zaključi srednjo šolo, v Španiji le 60 %) pa bi bilo smiselno program nadgraditi tudi v smeri izhodov v zaposlitev in zagotoviti trajno financiranje tudi po izteku finančnih podlag Evropskega socialnega sklada po letu 2013.

O dogajanju na poletnem seminarju o prenosu najbolj učinkovitih politik in praks zaposlovanja v povezavi z izhodnimi strategijami držav članic in novo strategijo Evropa 2020 si lahko preberete tudi [daljši članek](#).

Mateja Rozman Amon (mateja.rozman-amon@lu-r.si), Ljudska univerza Radovljica

Novost - kolektivno članstvo v ADS

Nova [Pravila Andragoškega društva Slovenije](#) (ADS) prinašajo pomembno dopolnitev v sestavi članstva ADS. To je **kolektivno članstvo**, ki omogoča, da se poleg posameznikov včlanijo tudi podjetja, ustanove, različne organizacije in organizirane skupine. Pravila v 2. odstavku 12.

člena določajo, da je *član društva lahko tudi pravna oseba zasebnega prava*, ki sodeluje v ADS tako, da imenuje posameznika, ki bo v društvu zastopal svoje podjetje, organizacijo ali organizirano skupino. Užival bo vse pravice člana, obveščen bo o dejavnostih društva in povabljen k aktivnemu sodelovanju v njih. S članstvom v ADS dajemo organizacijam tele možnosti:

- aktivno in organizirano delujejo v korist razvoja izobraževanja odraslih v Sloveniji;
- uveljavljajo interese svoje organizacije skozi dejavnosti, ki jih razvija društvo;
- s svojim prispevkom (članarino) okrepijo materialni položaj in možnosti ADS, kar je za delovanje društva tudi zelo pomembno.

V juniju smo s posebnim dopisom povabili izbrane organizacije, da se včlanijo v društvo. Prvi odziv je zelo ugoden in kaže, da smo to obliko članstva res potrebovali. Poleg nekaterih ljudskih univerz so se vabilu odzvale tudi organizacije, s katerimi doslej nismo imeli društvene povezave. Med temi so:

- Zavod RS za zaposlovanje (v ADS ga bo predstavljala *Lučka Žižek*, v.d. generalna direktorica),

- Zavod za varstvo pri delu (zastopal ga bo *Miran Kalčič*, izvršni direktor),
- Posoški razvojni center (zastopnica *Almira Pirih*, vodja razvoja človeških virov),
- Center za dopisno izobraževanje Univerzum (zastopnik *Albert Štrancar*, pomočnik direktorja za splošne zadeve),
- Združenje seniorjev Slovenije (zastopnik še ni določen, verjetno pa bo to *mag. Jožko Čuk*).

Pričakujemo, da bomo v društvu oblikovali telo, ki bo povezovalo kolektivne člane, s čemer bomo dobili možnost, da okrepimo vpliv ADS tudi s stališči organizacij, ki so povezane z razvojem in delovanje izobraževanja odraslih v Sloveniji.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

NE PREZRITE

Program izobraževanja za brezposelne osebe za šolsko leto 2010/2011

Vlada RS je na 91. redni seji, ki je bila 15. julija 2010, sprejela Program izobraževanja za brezposelne osebe za šolsko leto 2010/2011.

Program izobraževanja za brezposelne osebe bo tako v šolskem letu 2010/2011 omogočil izobraževanje predvidoma 4.800 brezposelnim osebam, med katerimi bo predvidoma 3.600 oseb (75 %) novih. Po oceni števila predvidenih vključitev bodo celotni stroški programa izobraževanja za šolsko leto 2010/2011 znašali 10.880.330,00 evrov.

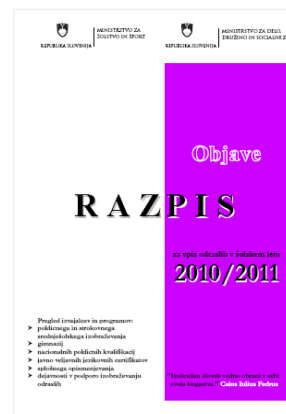
Več si lahko preberete v [novici](#) na spletni strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

Objavljen je razpis za vpis odraslih v šolskem letu 2010/2011

Ministrstvo za šolstvo in šport in Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve sta poskrbela za skupno objavo razpisa za vpis odraslih v šolskem letu 2010/2011.

Organizacije za izobraževanje odraslih v skladu s [Pravilnikom o razpisu za vpis in izvedbi vpisa v izobraževanju odraslih](#) skupaj objavljajo javni razpis za vpis odraslih v šolskem letu 2010/2011 v posamezne programe za pridobitev javno veljavnih listin, in sicer v:

- programe za pridobitev izobrazbe (osnovna šola za odrasle, programi nižjega poklicnega izobraževanja, programi srednjega poklicnega izobraževanja, programi srednjega tehniškega in strokovnega izobraževanja, programi poklicno-tehniškega izobraževanja, poklicni tečaji, gimnazijski programi in maturitetni tečaji);
- preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij v skladu s katalogi standardov znanj in spretnosti;
- druge izobraževalne programe za odrasle (Projektno učenje za mlajše odrasle – PUM, tuji jeziki za odrasle, slovenščina za tujce, Programi usposabljanja za življenjsko uspešnost: UŽU – BIPS, UŽU – MI,

UŽU – IP, UŽU – MDM, UŽU – MK, Računalniška pismenost za odrasle, Spoznavanje slovenske zgodovine, kulture in ustavne ureditve v Republiki Sloveniji, Vzgojni program produkcijska šola).

Tudi letos so objave natisnjene v posebni publikaciji, ki bo na voljo v organizacijah za izobraževanje odraslih, v območnih službah in uradih za delo Zavoda RS za zaposlovanje, v lokalnih informacijskih in svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih (ISIO), v lokalnih središčih za samostojno učenje (SSU), borzah znanja (BZ) in lokalnih centrih vseživljenjskega učenja (CVŽU).

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Študijski obiski v letu 2010 – drugi prijavni rok

CMEPIUS

GD Izobraževanje in kultura
Program Vseživljenjsko učenje

Namen akcije *Študijski obiski* je izmenjava informacij in izkušenj med tistimi, ki sprejemajo odločitve, in strokovnjaki na področju izobraževanja in usposabljanja v sodelujočih državah. Udeleženci študijskih obiskov (namenjeni so strokovnjakom in nosilcem odločanja na področju izobraževanja in poklicnega usposabljanja) lahko spoznavajo nove in drugačne pristope v izobraževanju in usposabljanju v drugih državah. Glavni namen obiskov je promocija medsebojnega razumevanja sistemov izobraževanja ter izmenjava izkušenj in dobrih praks.

Od 19. julija je odprta spletna prijava za drugi prijavni rok programa Študijski obiski v letu 2010. Rok oddaje prijavnice je **15. oktober 2010**.

Vabljeni vsi, ki želite na tri- do petdnevem študijskem obisku v tujini spoznati in deliti izkušnje na področju izobraževanja, poklicnega usposabljanja, sveta dela, razvojnih politik ipd.

Teme in razpisani študijski obiski so zbrani v katalogu, ki ga skupaj z drugo razpisno dokumentacijo najdete na spletni strani [Razpisa 2010](#).

Več o programu lahko preberete na spletni strani: http://www.cmeplus.si/vzu/studijski_obiski.aspx.

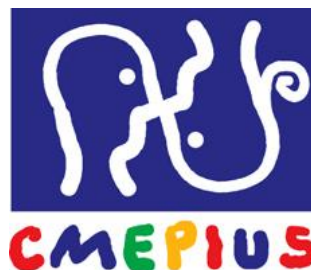
Delavnici za prijavitelje prečnega programa Študijski obiski

Vljudno ste vabljeni na delavnici za prijavitelje prečnega programa *Študijski obiski* (2. prijavni rok: 15. oktober 2010), ki bosta v prostorih CMEPIUS, Ob železnici 16 v Ljubljani:

- **30. avgusta 2010** ob 13. uri (soba 107, I. nadstropje),
- **21. septembra 2010** ob 13. uri (soba 206, II. nadstropje).

Delavnica, ki bo trajala približno eno uro, bo zajemala: pregled razpisa programa *Vseživljenjsko učenje 2010* (VŽU), nacionalna in evropska pravila in praktične nasvete za izpolnjevanje prijave. Nekaj časa pa bo namenjenega tudi vprašanjem

Prijave pošljite na e-naslov: studijski.obiski@cmeplus.si.

Poziv članov k delovanju v komisijah in sekcijah ADS

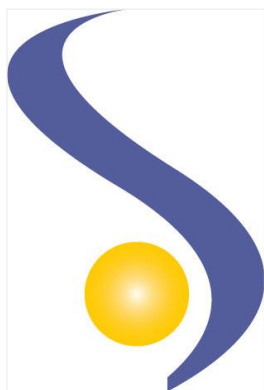
Andragoško društvo Slovenije (ADS) je v prilogi dopisa, ki ga je poslalo članom junija, povabilo člane, da se dejavno vključijo v del komisij in sekcij. Ponudilo je dve možnosti: da se prijavijo za delovanje v posameznih komisijah in sekcijah oziroma da se vključijo v vodstva komisij in sekcij. Možnost za delovanje so v tehle komisijah in sekcijah:

- **Komisija za strokovne razprave in pogovore** (komisija, ki jo vodi *dr. Petra Javrh*, je podrobneje predstavljena v [e-Novičkah, april-maj 2010](#), str. 19);
- **Komisija za sistemska vprašanja** (delo komisije, ki ga trenutno usmerja *dr. Zoran Jelenc*, je predstavljeno v [e-Novičkah, april-maj 2010](#), str. 19);
- **Komisija za informacijsko in publicistično dejavnost** (predstavitev komisije – vodi jo *mag. Darja Zorko Mencin* – si lahko preberete v [e-Novičkah, junij 2010](#), str. 24);
- **Komisija za družabne dejavnosti** (delo komisije, katere predsednica je *Melita Cimerman*, je opisano v [e-Novičkah, junij 2010](#), str. 24);
- **Sekcija za odrasle osebe s posebnimi potrebami** deluje pod vodstvom *mag. Alenka Golob*. Dejavnost je že *Sekcija za osebe z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju*, spodbuditi pa želimo še sekcije za gluhe in naglušne, slepe in slabovidne, gibalno ovirane ter osebe z drugimi motnjami v duševnem razvoju, saj imajo odrasli na teh področjih pretežno slabe možnosti za vključitev v izobraževanje odraslih ali jih sploh še nimajo;
- **Sekcija za pravičnost v izobraževanju**, ki ji predseduje *dr. Milena Bevc*, obravnava vprašanja pravičnosti in enakih možnosti odraslih za dostop do izobraževanja, predlaga aktivnosti v zvezi s tem Izvršilnemu odboru ADS in načrtuje dejavnosti;
- **Sekcija za kakovost v izobraževanju odraslih** se šele oblikuje, a je kandidatka za predsednico, *Nada Klučar*, že ponudila program, v tem je tudi predstavitev zgledov dobre prakse;
- **Sekciji za študente andragogike in izobraževanja odraslih** se šele oblikuje; kandidatka za predsednico komisije je *Špela Močilnikar*.

Čim prej bi radi pridobili sodelavke in sodelavce za delo v *Komisiji za informativno dejavnosti*, zlasti za tekoče urejanje spletnih strani, pripravo in urejanje samostojnih e-novic, delo z mediji, fotografiranje dogodkov in nastopov članov ADS, pripravljanje, urejanje in izdajanje publikacij, pisanje aktualnih prispevkov ipd.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

Povabilo na Dneve slovenskih svetovalnih središč 2010

Svetovalna središča za izobraževanje odraslih in Andragoški center Slovenije letos že šesto leto zapored organiziramo **Dneve slovenskih svetovalnih središč**. Od leta 2008 svetovalna središča delujejo znotraj Centrov vseživljenjskega učenja, katerih dejavnost denarno omogočata Ministrstvo za šolstvo in šport ter Evropski socialni sklad.

Na **Dnevih slovenskih svetovalnih središč**, ki jih organiziramo v četrtem tednu v septembru (med **22. in 24. septembrom**), bo vseh štirinajstih svetovalnih središč (<http://isio.acs.si/sredisca/>) skupaj s partnerskimi organizacijami pripravilo več medijsko odmevnih dogodkov o možnostih formalnega in neformalnega

izobraževanja in učenja v novem šolskem letu. Svojo dejavnost bodo predstavljala na različnih javnih mestih, kjer bodo informacije dosegle čim več odraslih. Z dogodki v teh treh dneh želimo promovirati učenje in izobraževanje ter motivirati odrasle za vključevanje tako v formalne kot v neformalne izobraževalne programe. Hkrati želimo povečati prepoznavnost svetovalnih središč v lokalnem okolju in ljudem predstaviti, kakšne možnosti svetovanja in podpore središča nudijo.

Da bi učenje in izobraževanje še bolj približali različnim skupinam odraslih, bomo tudi letos v začetku septembra izdali glasilo *Info ISIO* (na fotografiji je lanska številka). V časopisu, ki bo brezplačno na voljo v vseh svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih, poleg različnih možnosti izobraževanja še posebej predstavljamo novosti v izobraževalnem sistemu.

Informacije o dogodkih in njihovih lokacijah bodo svetovalna središča in njihove partnerske organizacije objavili v začetku septembra na svojih spletnih straneh, objavljene pa bodo tudi na spletni strani ACS: <http://www.acs.si/>, kjer bo mogoče prebrati tudi spletno različico časopisa *Info ISIO*.

Povabilo izobraževalnim organizacijam in več informacij si lahko preberete v [daljšem prispevku](#).

Andreja Dobrovoljc (andreja.dobrovoljc@acs.si), ACS

Prostovoljno delo na 10. Festivalu za tretje življenjsko obdobje

Letošnji *Festival za tretje življenjsko obdobje*, ki se bo odvijal **med 29. septembrom in 1. oktobrom 2010** v Cankarjevem domu, bo ob desetem rojstnem dnevu prekipeval od dogajanja. Organizatorji pričakujejo goste iz Slovenije in tujine, zanimive nastopajoče in podjetja ter organizacije, ki bodo svojo dejavnost predstavili obiskovalcem. V želji, da bi bilo za sodelujoče in obiskovalce kar najbolj poskrbljeno, vabijo v svoje vrste komunikativne ljudi, ki se radi družijo, širijo svoja poznanstva in si želijo pridobiti nove izkušnje.

Organizatorji bodo potrebovali pomoč pri distribuciji promocijskih gradiv pred in med festivalom, usmerjanju obiskovalcev po pestrem festivalskem dogajanju ter pri skrbi za nastopajoče in tekoč potek programa na festivalu. Najavljenim skupinam obiskovalcev vseh starosti bi radi razkrili skrite in zanimive kotičke festivalskega dogajanja. V ta namen vabijo k sodelovanju vse, ki ste se pripravljeni seznaniti s festivalskimi vsebinami in imate veselje do dela z ljudmi.

Na festivalu se obeta tudi obisk delegacij iz tujine, zato so dobrodošli vsi, ki tekoče govorijo angleško, hrvaško, nemško ali italijansko, po možnosti pa tudi češko, slovaško, romunsko in madžarsko ter bi želeli sodelovati pri sprejemu tujih gostov.

Vabljeni torej, da turobne jesenske dni preživite v veseli družbi ljudi vseh starosti, sklenete nova prijateljstva in v prostem času naredite nekaj koristnega tako zase kot tudi za druge. Prostovoljno delo lahko opravljate v okviru svojih želja in zmožnosti. Na festivalu lahko preživite le en dan ali pa pomagajte pri izpeljavi vseh treh festivalskih dni. Prostovoljci bodo prejeli potrdilo o opravljenem prostovoljnem delu, dijakom pa se sodelovanje na festivalu šteje kot opravljanje obveznih izbirnih vsebin.

Vsi, ki vas takšen način sodelovanja zanima, ste vabljeni, da do **30. avgusta 2010** izpolnite prijavnico, objavljeno na spletni strani <http://www.f3zo.si/o-festivalu/prostovoljstvo2/>, ali pa se obrnite na Ireno Bezljaj (tel.: 01 6203 681, e-naslov: irena.bezljaj@f3zo.si).

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Razpis v okviru programa PROGRESS

PROGRESS je program Evropske unije za zaposlovanje in socialno solidarnost, ki finančno podpira uresničevanje ciljev EU na področju zaposlovanja, socialnih zadev in enakih možnosti, kot jih opredeljuje socialna agenda.

Na spletni strani Evropske komisije je objavljen [javni razpis VP/2010/005](#) v okviru programa PROGRESS, ki zajema dve področji:

- Izboljšanje zaposlitvenih možnosti mladih,
- Dobre prakse pri usposabljanju, ki je namenjeno pridobivanju znanja in veščin na področju zelene tehnologije.

Na javni razpis se lahko prijavijo državni organi ali druge javne organizacije (osebe javnega prava na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni), neprofitne organizacije, izobraževalne in raziskovalne ustanove, ki se ukvarjajo predvsem s področjem zaposlovanja, ter socialni partnerji. Prijavitelj mora oblikovati partnerstvo z vsaj tremi organizacijami iz treh različnih sodelujočih držav.

Rok prijave je 30. september 2010.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

PRIPRAVLJAJO

Povabilo na konferenco Veščine vodenja kariere

Zavod RS za šolstvo v sodelovanju z Društvom za karierno orientacijo organizira mednarodno konferenco z naslovom *Veščine vodenja kariere*, ki bo 15. septembra 2010 v City hotelu v Ljubljani. ([Vabilo](#))

V Sloveniji namenjamo metodam karierne orientacije, ki razvijajo veščine vodenja kariere, premalo pozornosti, zato so se organizatorju konference odločili, da mednarodni strokovni dogodek posvetijo posebej tej temi. **Namen konference** je predstaviti sisteme razvijanja veščin vodenja kariere v nekaterih drugih državah in spodbuditi razpravo, kako v Sloveniji spodbuditi uvajanje programov razvoja kariere v izobraževanju in zaposlovanju. ([Program](#))

Konferenca je **namenjena** vsem strokovnjakom, ki pomagajo mladim in odraslim pri razvoju karier, in vsem tistim, ki vodijo ali financirajo tovrstne dejavnosti.

Udeležba na konferenci je **brezplačna**. ([Prijavnica](#))

POSVETI/KONFERENCE

6th ESREA Conference – Adult Learning in Europe: understanding diverse meanings and contexts

(6. konferenca združenja ESREA – Izobraževanje odraslih v Evropi : razumevanje različnih pomenov in kontekstov)

Linköping, Švedska, 23. do 26. september 2010

Informacije o 6. konferenci Evropskega združenja za raziskovanje izobraževanja odraslih (European Society for Research on the Education of Adults – ESREA) so objavljene na spletni strani: www.liu.se/esrea2010.

Strategies and Business Models for Lifelong Learning **(Strategije in poslovni modeli za vseživljenjsko učenje)**

Zermatt, Švica, 27. do 29. september 2010

Več informacij o letni konferenci Evropskega združenja univerz za poučevanje na daljavo (European Association of Distance Teaching Universities – EADTU) lahko najdete na spletni strani:

<http://www.eadtu.nl/conference-2010/>.

4th Annual TEPE Conference – Developing Quality Cultures in Teacher Education: Expanding Horizons in Relation to Quality Assurance

(4. letna konferenca TEPE – Razvoj kulture kakovosti v izobraževanju učiteljev: Širitev obzorij pri zagotavljanju kakovosti)

Talin, Estonija, 30. september do 2. oktober 2010

Podrobnejše informacije o 4. letni konferenci Mreže za politike izobraževanja učiteljev v Evropi (The Teacher Education Policy in Europe – TEPE) lahko dobite na konferenčni spletni strani:

<http://eduko.archimedes.ee/tepe2010>.

Media & Learning Conference **(Konferenca o medijih in učenju)**

Bruselj, Belgija, 25. in 26. november 2010

Več informacij o konferenci, ki jo organizira Flamsko ministrstvo za izobraževanje v sodelovanju z Direktoratom za izobraževanje in kulturo Evropske komisije ob belgijskem predsedovanju Evropski uniji, lahko dobite na konferenčni spletni strani: <http://www.media-and-learning.eu>.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

PROGRESS towards the Lisbon objectives in education and training : indicators and benchmarks 2009 : Commission staff working document / [report prepared by: DG Education and Culture, Unit A4 (Analysis and studies), coordination Anders Hingel ... [et al.], [and] Joint Research Centre, Centre

for Research on Lifelong Learning (CRELL) [and] Eurostat [and] DG Education and Culture, EAC-Executive Agency, Unit P9 (Eurydice) [and] European Agency for development in special needs education]. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2009. - 181 str. : preglednice, graf. prikazi ; 30 cm. Dostopno tudi na:
http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/report09/report_en.pdf

RADOVAN, Marko

Adults in formal and non-formal education [Elektronski vir] : Slovenia : country report / Marko Radovan, Vida A. Mohorčič Špolar, Angela Ivančič. - Ljubljana : Slovenian Institute for Adult Education, 2008. - (Lifelong learning 2010) Način dostopa (URL):
http://arhiv.acs.si/porocila/LLL2010-SP3-National_report_Slovenia.pdf

REACHING out across the border : Canadian perspectives in adult education / Patricia Cranton, Leona M. English, editors. - San Francisco : Jossey-Bass, 2009. - 105 str. ; 23 cm. - (New directions for adult and continuing education ; no. 124)

REIF, Frederick, 1927-

Applying cognitive science to education : thinking and learning in scientific and other complex domains / Frederick Reif. - Cambridge (Massachusetts) ; London : MIT Press, cop. 2008. - XVIII, 471 str. : ilustr. ; 24 cm

ROSENDAL, Tove

Study circle leaders' training and reference manual / [författare Tove Rosendal tillsammans med Patricia Mukumbuta]. - Stockholm : Studieförbundet Vuxenskolan, 2001. - 18 str. ; 30 cm : ilustr.

BETTS, Sally

Assessment for learning : digital tools for effective practice / Sally Betts and Alastair Clark. - National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), cop. 2008. - Leicester. - IV, 67 str. ; 24 cm : ilustr. - (NIACE e-guidelines ; 13)

Peter Moneti (knjiznica@acs.si), ACS

Knjižnica ACS je za obiskovalce odprta
- v sredo in petek od 10. do 12. ure
- v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure
Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Uredniški odbor: mag. Andrej Sotošek, Sonja Klemenčič, mag. Zvonka Pangerc Pahernik in mag. Margerita Zagmajster | Urednica: Nevenka Kocijančič (tel.: 01 5842 595, e-naslov: nevenka.kocijancic@acs.si) | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942

Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novice>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

